

Ett attraktivt, tryggt och jämnt Karlstad

Kommunalt handlingsprogram för
mandatperioden 2018—2022

Socialdemokraterna

FRAMTIDSPARTIET

Innehållsförteckning:

Ett attraktivt, tryggt och jämlikt Karlstad som är långsiktigt hållbart	3
Livslångt lärande	4
Det livslånga lärandet börjar i förskolan En jämlik skola Alla elever ska bli behöriga till gymnasiet Alla ska ges möjlighet att klara en examen från gymnasieskolan Utbildning och utveckling genom hela livet	
Tillväxt och jobb	10
Alla jobb är viktiga jobb Samverkan med Arbetsförmedlingen Infrastruktur för framtiden Handels- och besöksstaden Karlstad Företagsetableringar och verksamhetsmark Nya branscher och framtidens jobb Jobb och tillväxt i hela kommunen	
Livskvalitet och trygghet genom hela livet	14
Barndomen och uppväxtåren går inte i repris Karlstad ska vara Sveriges mest jämställda kommun En trygg och meningsfull vardag Trygghet och tillgänglighet i det offentliga rummet Trygghet i nära relationer Kultur för ett levande Karlstad Fler i rörelse Föreningsliv på lika villkor Utveckla Skutbergets friluftsområde	
Hållbar utveckling	22
Gröna Karlstad Bostäder åt alla En ny grön hållbar stadsdel Kommundelar och tätorter Hållbara kommunikationer Ansvar för morgondagen	
Demokrati och delaktighet	27
Mänskliga rättigheter Integration och mångfald	
Karlstads kommun	29
Attraktiv arbetsgivare Bolagskoncernen	

Ett attraktivt, tryggt och jämlikt Karlstad som är långsiktigt hållbart

Vi Socialdemokrater är beredda att ta ansvar för framtiden. Hållbar utveckling kan definieras som en utveckling som tillfredsställer dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillfredsställa sina. FN har antagit utmaningen Agenda 2030 med 17 olika mål för en hållbar utveckling av världen. Karlstad ska bidra med sin del.

När Socialdemokraterna säger Karlstad så menar vi hela kommunen. Vi arbetar för ett samhälle där alla ska känna sig trygga i vardagen, genom hela livet och känna tillit till att hjälpen och servicen finns när den behövs. Det finns tydliga skillnader i levnadsvillkor mellan bostadsområden, dessa vill vi utjämna.

Att klara skolan är den bästa starten vi kan ge våra barn och unga. Alla skolor ska vara bra skolor. Alla elever ska ha gymnasiebehörighet efter årskurs nio och alla gymnasieelever ska klara examen. En gymnasieexamen är en av de viktigaste förutsättningarna för att få sitt första jobb. Arbete ger gemenskap, trygghet och ekonomisk frihet att forma sitt eget liv. Arbetslöshet kan däremot krossa drömmar och minska livsmöjligheter. Därför är kampen för full sysselsättning vår främsta uppgift.

Karlstad ska växa på ett socialt, ekonomiskt och miljömässigt hållbart sätt. Vi vill att Karlstad växer med minst 1000 nya invånare per år och att företagsklimatet är bland de 20 bästa i landet. Vi har presenterat 100 förslag för ett förbättrat företagsklimat, förslag som vi anser kan leda till bättre tillväxt och en stabil arbetsmarknad i Karlstad.

Vi välkomnar nya medborgare. Många har flytt från krig och förföljelse. Vi ska göra vårt bästa för en bra integration i Karlstad. Alla som bor här har både rättigheter och skyldigheter.

Bostadsfrågan är viktig i hela kommunen och för människor i alla åldrar. Vi vill återinföra bostadsgarantin för studenter, och verka för nya boendelösningar på landsbygden och i våra mindre tätorter.

Kultur är en drivkraft för såväl den enskilde som för samhällets utveckling. En blomstrande kultur är en förutsättning för ett levande och demokratiskt samhälle. Kultur behöver finnas i människors vardag.

Under åtta år av blågrönt styre har Karlstad tappat i konkurrenskraft mot andra större städer. När vi nu går in i en ny regionbildning, där Karlstad måste vara ett starkt regioncentrum med hög tillväxt, är det nödvändigt med ett maktskifte.

Rösta på Socialdemokraterna den 9 september!

Livslångt lärande

Som en del i att göra Karlstad mer attraktivt, tryggt och jämlikt vill vi höja utbildningsnivån i hela kommunen. Det är vårt absoluta mål att alla grundskoleelever ska vara behöriga till gymnasiet efter årskurs nio och att alla gymnasieelever ska klara sin examen.

I skolan läggs grunden för resten av livet, därför ska Karlstad ha en jämlik kunskapsskola, fri från vinstjakt, med höga kunskapsresultat där ingen elev lämnas efter eller hålls tillbaka. Alla kommunens skolor ska vara bra skolor som förmedlar kunskap, bildning och demokratisk fostran.

Alla barn och unga ska ges samma möjligheter att utvecklas, och få det stöd de behöver för att nå sin fulla potential, utifrån sina egna förutsättningar och förmågor. Därför måste skolan bli betydligt bättre på sitt kompensatoriska uppdrag och erbjuda likvärdig utbildning. Kunskapsmålen ska nås oberoende av hemförhållanden, bakgrund och bostadsområde.

Vi vill se ett livslångt lärande där alla människor har tillgång till utbildning av hög kvalitet. Fler ska ges möjligheter att studera vid yrkeshögskola, högskola och universitet. Det ska vara möjligt att utbilda, bilda och fortbilda sig genom hela livet. Från förskola till folkhögskolor och universitet ska alla erbjudas många skilda vägar till kompetensutveckling, omskolning och karriärbyte.

Kunskap och bildning skapar en grundtrygghet och motverkar framtida ohälsa. Skolan ska vara fri från diskriminering, mobbing, kränkande behandling och trakasserier.

Det livslånga lärandet börjar i förskolan

Förskolan ska hålla hög kvalitet och kännetecknas av trygghet, lek och lärande. Barnens nyfikenhet och lust att inhämta kunskap ska tas tillvara. Färre barn i grupperna ska garantera att alla blir sedda och att tidiga insatser kan sättas in vid behov, vilket sedan ökar chanserna att nå kunskapsmålen i grundskolan. Olika personalgrupper bidrar med sina olika kompetenser till att förskolan håller en hög kvalitet, därför är det självklart att både förskollärare och barnskötare arbetar på våra förskolor. Förskolans lokaler och utemiljöer ska vara utvecklande, hälsosamma och säkra, samt erbjuda en god arbetsmiljö för både barn och vuxna.

Barnomsorgen ska vara tillgänglig och motsvara behoven utifrån föräldrars arbetstider och livssituationer. Tillgång till förskoleplatser ska vara god i hela kommunen. Förskolan är viktig för integrationen och ska präglas av mångfald. Det är viktigt att barn redan i tidiga år möter barn med annan bakgrund än den egna.

Vi väljer att satsa på:

- Minskad storlek på förskolans barngrupper
- Verka för möjligheten till mer än 15 timmar per vecka i förskolan för barn med föräldralediga eller arbetssökande föräldrar
- Utemiljöer vid förskolor och skolor som är säkra, trygga och anpassade för det pedagogiska arbetet

- Fler ”nattis” dvs barnomsorg på obekväm arbetstid

En jämlik skola

Skolan ska vara en plats för lärande där det finns utrymme för rofyllda studier i en stimulerande och kreativ miljö. Alla elever ska bli sedda och känna sig trygga varje dag. Det ska råda nolltolerans mot mobbing och trakasserier, och ett ömsesidigt respektfullt bemötande ska präglade relationerna mellan alla som vistas inom skolans områden.

Lusten att lära ska uppmuntras genom en tro på elevernas förmåga att lyckas och skolan ska vara garant och förmedlare av förväntningar och framtidstro. För att höja resultaten i grundskolan krävs mer resurser och satsningar på ökad grundbemanning, mindre klasser och bättre kompetensutveckling för alla pedagoger. Kontinuitet och tidiga insatser är av avgörande betydelse.

Skolan måste bli mer jämlik och kompensera bättre utifrån socioekonomiska faktorer. Föräldrars utbildningsbakgrund, hemförhållanden och i vilket bostadsområde eleven bor i påverkar idag i alltför stor utsträckning möjligheterna att nå kunskapsmålen. Samhället måste ta ett större ansvar för att utjämna dessa skillnader i grundförutsättningar, lika möjligheter kräver olika resurser. Inga avgifter för aktiviteter ska förekomma inom förskolan, grundskolan eller på fritidshemmen.

Barn och unga med olika perspektiv och bakgrund ska mötas och utbyta erfarenheter, därför bör en blandad elevsammansättning eftersträvas i samtliga skolor. Möjlighet att bevilja skolskjuts till skolor som inte är anvisade bör ses över i syfte att öka likvärdigheten och minska segregationen. Modersmålsundervisning är ett sätt att hjälpa elever att tillgodogöra sig arbetet i skolan samtidigt som de utvecklar sin flerspråkiga identitet, kompetens och självkänsla.

Efter skoltid ska eleverna erbjudas en meningsfull fritid som stimulerar deras utveckling och lärande. För att uppnå detta krävs att fritidshemmen håller hög kvalitet med utbildad personal och inte för stora grupper. Fritidshemmens status ska öka och verksamheten värderas högre. Fritidshemmet kan spela en avgörande roll för elevers framtid. Både när det gäller att höja skolresultaten och att skapa bättre förutsättningar för de barn som har sämre tillgång till sociala och ekonomiska resurser utanför skolan. På sikt bör alla barn erbjudas en fritidshemsplats.

Lär miljör är oerhört viktiga för att uppnå bästa kunskapsresultat. Därför bör såväl invändiga lokaler som utomhusmiljöer ses över och utformas på ett sätt som möjliggör ändamålsenlig inlärning och stimulans.

Alla barn och elever ska ges förutsättningar att utveckla en digital kompetens och all personal ska ha tillräcklig kunskap för att kunna välja och använda ändamålsenliga digitala verktyg i undervisningen.

Vi väljer att satsa på:

- Ökad personaltäthet
- Fördelning av resurser efter behov – nuvarande resursfördelningssystem behöver ses över
- Mindre fritidshemsgrupper

- Utredda möjligheten att bevilja skolskjuts till andra skolor än anvisningsskola
- Planer och åtgärder för stärkt elevdemokrati
- Insatser för att motverka mobbning, trakasserier och främlingsfientlighet
- Genomförande av den nationella IT-strategin under perioden

Alla elever ska bli behöriga till gymnasiet

Lärare ska värderas högt och premieras för att de har ett av samhällets viktigaste jobb i att utbilda och fostra barn och ungdomar till kunniga, självständiga och demokratiska medborgare. Deras kompetens och specialkunskaper ska nyttjas på bästa sätt utifrån behov och inte vara knuten till en specifik skola. Det bör också undersökas om fler yrkeskategorier med skiftande kompetenser kan användas i stödjande syfte inom skolans verksamhetsområde.

Anställda i vikariepoolen bör vara placerade inom ett avgränsat område bestående av några förskolor/skolor. I vikariepoolen anställs medarbetare som kan tjänstgöra vid kollegas frånvaro och de dagar det inte uppstår något specifikt behov kan dessa utgöra en allmän resursförstärkning i klasserna eller förskolegrupperna. Alternerande lärare kan också se elever och situationer med nya ögon och förstärka elevens känsla av att bli sedd och uppmärksammad. Med fler vuxna i skolan kan eventuella problem fångas upp i ett tidigare skede och därmed åtgärdas snabbare. För att minska lärares administrativa uppgifter och totala arbetsbelastning bör lärarassistenter anställas.

Barn och unga med psykisk ohälsa ökar. Det medför ett stort lidande för de drabbade, sämre skolprestationer och ökad kostnad för samhället. Problemen upptäcks ofta under skoltiden och en väl fungerande elevhälsa och tidiga insatser är nödvändiga. Barn och unga som inte får det stöd de behöver i skolan riskerar att utveckla psykisk ohälsa. Vi vill säkerställa stödet för barn och elever med särskilda behov. Ungdomarna blir stora och resulterar i psykisk ohälsa hos många barn.

I arbetet med barn och elever i behov av särskilt stöd är det självklart att skolans personal samverkar och tar hjälp av den kompetens som finns utanför den egna verksamheten. För att tidigt fånga upp de elever som mår dåligt spelar elevhälsan en mycket viktig roll. Det krävs ofta samarbete med hälso- och sjukvården och ibland även socialtjänsten.

Om elever inte uppnår behörighet till gymnasiet under ordinarie skoltid, ska lovskola erbjudas efter behov. Alla ska också få den läxhjälp de behöver, detta stöd kan med fördel utvecklas tillsammans med studieförbund och universitet.

Vi väljer att satsa på:

- ”Rätt person på rätt plats” - personalens kompetens används utifrån elevernas behov
- Förstärkning av elevhälsan
- Fler kompetenser i elevhälsan
- Fler specialpedagoger och speciallärare
- Samarbete mellan skola och andra verksamheter kring barn och elever i behov av stöd
- Lärarassistenter som kan avlasta lärarna med administrativa uppgifter
- Utökad och individanpassad lovskoleverksamhet både inom grundskolan och gymnasiet

Alla ska ges möjlighet att klara en examen från gymnasieskolan

En gymnasieexamen är i stort sett avgörande för att få sitt första jobb och introduceras i yrkeslivet. Därför är ett av våra främsta mål att alla påbörjar och fullföljer sin gymnasieutbildning. Måluppfyllelsen och genomströmningen måste öka, eleverna måste nå kunskapsmålen.

Varje elev ska känna sig värdefull och sedd under sin studietid. Så fort studieresultaten uteblir ska orsaken utredas, varje elev ska följas upp individuellt och en personlig plan ska utformas. Skolan måste bli betydligt bättre på att motivera och ge stöd i perioder av skoltrötthet. Psykisk ohälsa och andra former av bristande välbefinnande måste fångas upp tidigt och åtgärdas. Studieavbrott och avhopp från gymnasieskolan måste förebyggas i största möjliga utsträckning för att minska risken för utanförskap, det elevcentrerade arbetssättet behöver förbättras avsevärt.

Den enskilt viktigaste faktorn för elevernas resultat är att de möter engagerade och kompetenta lärare. För att de bästa lärarna ska vilja arbeta i våra skolor behöver villkoren förbättras och fokus kunna läggas på undervisning. Både elever och personal förtjänar en trivsamt och bra arbetsmiljö präglad av trygghet och ro. Det är väsentligt att skolan erbjuder moderna lärmiljöer och ändamålsenliga lokaler.

Utöver skickliga och inspirerande lärare är det viktigt att elever erbjuds ett brett utbud av gymnasieutbildningar som speglar arbetsmarknadens rekryteringsbehov och att alla i så stor utsträckning som möjligt får sitt förstahandsval tillgodosett. Den kompletterande skolverksamheten som bedrivs under loven bör utvecklas och individanpassas i större utsträckning för att motsvara varje elevs behov av stöd. Det ska gå att läsa en period med ferielön.

Studievägledningen bör utvecklas och förbättras i nära samarbete med högre utbildning, näringsliv och offentlig sektor så att elever under hela sin skoltid kommer i kontakt med befintligt yrkesliv och utbildningsmöjligheter, och därmed får insyn i vilka typer av jobb och arbetsplatser som finns. Vi ska arbeta aktivt för att bryta könsstereotypa val. Entreprenörskap är viktigt och Ung företagsamhet ska även fortsättningsvis stimuleras och uppmuntras.

Arbetsplatsförlagt lärande och praktikplatser inom all slags utbildning är av oerhörd vikt för att elever ska kunna knyta kontakter och få en inblick i arbetslivet. Lärlingssystemet och tillgången till platser behöver ses över och arbetas mer intensivt med. Vi föreslår också situationsanpassade lektioner inom SFI-undervisningen, i form av studiebesök på arbetsplatser. Syftet är att lära sig det svenska språket och den svenska kulturen på ett bättre sätt. Alla åtgärder som bidrar till att vägen till egenförsörjning förkortas är av största betydelse, för såväl individen som för samhället.

För att få fler att läsa vidare behöver alla ha grundläggande högskolebehörighet oavsett om man läser på ett studieförberedande program eller på ett yrkesprogram. Introduktionsprogrammet är en viktig resurs för nyanlända och för de som av olika anledningar inte har klarat grundskolan. Yrkesprogrammen är basen för industrins och välfärdens kompetensförsörjning och dess status måste höjas generellt. Det kan göras med hjälp av en tätare anknytning till arbetslivet vilket skapar en bättre arbetsmarknadsrelevans och ökar anställningsbarheten.

Gymnasiesärskolan och sårvox bedriver en oerhört viktig verksamhet för personer med olika typer av funktionsvariationer som gör att de inte kan gå i den ordinarie gymnasieskolan eller i andra delar av vuxenutbildningen. Alla ska ha möjlighet att utvecklas och nå sin fulla potential utifrån sina förutsättningar. Vi vill återinföra programmet för estetiska verksamheter inom gymnasiesärskolan.

Vi tycker det är självklart att elever ska ha ett reellt inflytande över sin studietid. Elevdemokratien behöver styras upp och förstärkas så att den fungerar på alla skolor, elevers inflytande ska säkerställas och tillvaratas.

Vi väljer att satsa på:

- Bättre individuell uppföljning som leder till individanpassat stöd
- Åtgärder för att höja yrkesprogrammets status och skapa större arbetsmarknadsrelevans
- Återinföra programmet för estetiska verksamheter inom gymnasiesärskolan
- Betalda feriestudier

Utbildning och utveckling genom hela livet

Dagens arbetsmarknad förutsätter nya chanser att uppdatera, validera och komplettera sin tidigare utbildning. Fler unga ska ha möjlighet att utbilda sig inom folkhögskola, yrkeshögskola, högskola och universitet. Även studieförbunden spelar en viktig roll gällande möjligheten att förkovra sig.

Idag finns ett stort gap mellan befintlig arbetskraft och behov av kompetens. Samarbetet inom regionen bör förstärkas utifrån såväl elevers som marknadens behov. Vi måste komma tillrätta med matchningsproblematiken på den svenska arbetsmarknaden där många jobb inte kan tillsättas samtidigt som människor går arbetslösa. Det måste finnas ett utbildningsutbud i Karlstad för de branscher som är starka här och det gäller såväl gymnasiet, Komvux, universitetet som yrkesutbildningar. Vi har nyanlända som har bra kunskaper och erfarenheter och där det krävs validering, komplettering och språkkunskaper. Då behövs individanpassade upplägg som snabbt leder till jobb.

Det ska märkas att Karlstad är en studentstad. För att locka nya studenter till Karlstads universitet måste kommunen prioritera bostadsgarantin, samt öka kontaktytorna mellan kommun och universitet. Karlstad behöver välutbildade invånare för att kunna konkurrera om företagsetableringar och nya jobb.

Karlstads universitet är en viktig aktör i Värmland. Fler och nya områden för samverkan mellan kommunen, näringslivet och universitetet behövs för att fler studenter ska kunna stanna kvar i Karlstad efter avslutade studier. Ett tätare samarbete krävs också för att kunna omsätta forskningsresultat och innovationer till nya företag och därmed skapa fler jobb i Värmland.

Eftersom en relevant och fullgod utbildning är en grundförutsättning för att få jobb och därmed ett gott och innehållsrikt liv är det av avgörande betydelse att det finns möjlighet att läsa och förändra sitt liv så länge man lever. Det ska aldrig vara för sent att starta om eller byta inriktning, det livslånga lärandet ska vara tillgängligt för alla och det ska alltid finnas en chans till.

I en tid av ökade klyftor och ett förändrat medielandskap med alternativa fakta, filterbubblor och hårt vinklade framställningar av verkligheten, är folkbildningen viktigare än någonsin. Den bidrar till demokratins framväxt och frigörelsen av människan. Folkbildningen i form av t ex studieförbunden bidrar till att sluta bildningsklyftor och minska segregationen.

Vi väljer att satsa på:

- Fler platser på vuxenutbildning och Yrkeshögskolan
- Utökade resurser till folkbildningen
- Utbildning inom bristyrken
- Anpassat utbildningsutbud i Karlstad efter de branscher som är starka i regionen
- Individanpassad validering och utbildning så att nyanlända kommer snabbt i arbete

Tillväxt och jobb

Vi socialdemokrater har alltid satt höga mål och genom det förändrat samhället, steg för steg, på ett sätt som många inte trott var möjligt. Långsiktigt är vårt mål full sysselsättning och vårt delmål EU:s lägsta arbetslöshet år 2020. Lokalt vill vi att Karlstad ska öka med minst 1000 nya invånare per år, arbetslösheten ska vara lägre än riksgenomsnittet och företagsklimatet ska vara bland de tjugo bästa i landet.

Att ha ett jobb att gå till gör att du blir en del av en gemenskap där du kan utvecklas och lära nytt. Lönen ger dig en inkomst, möjlighet att leva friare, bestämma själv och planera framåt. När alla som kan arbetar skapas den tillväxt som gör det möjligt att stärka välfärden och ge alla människor chansen att bidra till ett ännu bättre samhälle.

Socialdemokraterna vill se en hållbar tillväxt och en lyhördhet för nya branscher och framtidens jobb. Utvecklingen går snabbt framåt och det är svårt att veta vad framtidens arbetsmarknad kräver. Detta ställer höga krav på mod, nyfikenhet och flexibilitet. Digitalisering och innovationer måste bli en naturlig del av vår vardag.

Alla jobb är viktiga jobb

För oss Socialdemokrater är alla jobb viktiga jobb. Vi vill se fler statliga arbetstillfällen i Karlstad, fler anställda i välfärden och fler som startar företag. Karlstad har flera stora statliga myndigheter såsom exempelvis Konsumentverket och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) och det är viktigt att föra en kontinuerlig dialog med dem och även visa intresse för omlokaliseringar av andra myndigheter och verk. Det behövs mer personal i skolan och omsorgen. Därför satsar vi på fler anställda i den offentliga välfärdssektorn. Det ger jobb och leder samtidigt till en bättre välfärd för alla. Det är också viktigt att alla får möjlighet att jobba hundra procent av sin arbetsförmåga varför det behövs fler tjänster inom både offentlig och privat sektor för personer med olika funktionsvariationer eller nedsatt arbetsförmåga.

Fyra av fem nya jobb skapas inom små och medelstora företag. Därför behövs ett gott företagsklimat och en stark entreprenörsanda. Vi har presenterat 100 förslag för ett bättre företagsklimat i kommunen, och dessa förslag vill vi arbeta vidare med. Om kvinnor startade företag i samma utsträckning som män skulle det leda till många nya företag och jobb. Vi vill också se fler unga som tar steget från Ung företagsamhet i gymnasiet till företagande som vuxna. Många företag läggs ner därför att det saknas arvtagare eller köpare. Här behövs en regional företagsförmedling som hittar nya ägare till fungerande företag. Vi behöver även se fler företag i kooperativ driftsform, något som ökar snabbt i flera europeiska länder.

Vi väljer att satsa på:

- Fler anställda i skolan och omsorgen vilket ger jobb och en bättre välfärd för alla
- En strategi för statliga arbetstillfällen
- Ett ”Handslag för bättre företagsklimat” mellan kommunen och näringslivet.

- Ungas och kvinnors företagande
- Fler personer med funktionsvariationer anställs i kommunen

Samverkan med Arbetsförmedlingen

En gymnasieexamen är den bästa jobbförsäkringen man kan ha och därför vill vi säkerställa att alla ungdomar klarar gymnasiet. Idag finns det alltför många jobb som inte tillsätts på grund av att rätt kompetens saknas samtidigt som många människor går arbetslösa. Att förbättra matchningen på arbetsmarknaden är centralt för att uppnå full sysselsättning. Vi vill här se ett närmare samarbete mellan kommunen, arbetsförmedlingen och arbetsmarknadens parter. Det finns många statliga satsningar som skulle kunna nyttjas mer effektivt om hela kommunkoncernen samordnade sin efterfrågan på extratjänster och praktikplatser. Det är viktigt att alla tjänster, oavsett om de är i offentlig eller privat regi, har goda villkor och därför ska det ske en nära samverkan med de fackliga aktörerna.

Vi väljer att satsa på:

- Bättre samarbete mellan kommunen, arbetsförmedlingen och arbetsmarknadens parter
- Extratjänster och praktikplatser i alla kommunala förvaltningar och bolag
- Goda arbetsvillkor för alla

Infrastruktur för framtiden

Hela Karlstads kommun ska leva och då krävs en god infrastruktur och bra kommunikationer. Det ska vara möjligt att bo och arbeta i hela kommunen. Karlstad är också navet i Karlstadsregionen och tillväxtmotor och regionhuvudstad i Värmland. För att möjliggöra arbets- och studiependling är det viktigt att det nya resecentrumet vid Karlstad C tillgodoser alla behov och sätter ett modernt avtryck i stadsbilden. Vi ser gärna en träbyggnad som kompletterar det klassiska stationshuset i tegel. När staden växer så växer hela kommunen och Värmland. För att möta den utvecklingen krävs det kraftfulla satsningar. Det behövs nya vägar, nya broar, förstärkt kollektivtrafik, utbyggt bredband, upprustad järnväg, förbättrad hamn och en flygplats som trafikerar Arlanda och Europa. Vi vill också se en logistikcentral i Karlstads kommun. Vår arbetsmarknadsregion är större än bara Karlstad och därför måste kommunikationerna till och från Karlstad fungera bättre i framtiden. Det ska gå snabbt att ta sig med bil och buss inom kommunen, det ska finnas fungerande buss- och tågtrafik till våra grannkommuner och det ska finnas snabbare tågförbindelser till Örebro, Oslo, Stockholm och Göteborg. Vänersjöfarten och hamnverksamheten i Karlstad ska utvecklas och vi ska säkerställa en regional flygplats som finns där för både privat- och affärsresenärer. Socialdemokraterna kommer att ta ett mer samlat grepp och utveckla en långsiktig plan för infrastrukturfrågorna.

Vi väljer att satsa på:

- Ett samlat grepp om infrastrukturfrågorna
- Goda pendlingsmöjligheter så man kan bo på ett ställe och arbeta på ett annat

- Ett nytt resecentrum där man kan göra bekväma byten mellan olika transportslag
- Utvecklat samarbete med Örebro, Göteborg och Oslo för att skapa fler jobb i Karlstad
- En logistikcentral i Karlstads kommun där järnväg, båt och lastbil förenas

Handels- och besöksstaden Karlstad

Karlstad var från början handelsplatsen Tingvalla och handeln har fortfarande en särskild betydelse och sysselsätter många karlstadsbor. Vi vill se en fortsatt utveckling av handeln och besöksnäringen i alla delar av kommunen. Centrala Karlstad med dess unika värden i form av samspelet mellan handel, restauranger, besöksmål, arbetsplatser, bostäder, parker, gågator, torg, konstnärlig utsmyckning och kostnadsfria mötesplatser för medborgare och besökare. Det ska gå enkelt att nå centrum till fots, med cykel, buss och bil. Våra köpcentrum ska stärkas med fokus på dess tillgänglighet och volymmöjligheter. Klustret Bergvik, IKEA och Skutberget ska utvecklas som nationell besöksdestination med något för alla målgrupper. Våra stadsdelscentrum ger vardagsservice med dess närhet och tätorternas centrum har stor betydelse för en levande landsbygd.

Vi väljer att satsa på:

- Utvecklad handel och besöksnäring i hela kommunen
- Karlstads centrum ska vara levande och tillgängligt för alla
- Klustret Bergvik, IKEA och Skutberget ska utvecklas som nationell besöksdestination
- Skapande av fler naturliga mötesplatser i centrum
- Etablering av nya, och upprustning av gamla, lekplatser
- En utveckling av Stora Torget med bland annat fler kulturella aktiviteter, samt olika åtgärder för att möta nutidens krav för en livlig torghandel
- Stadsdelscentrum värnas och utvecklas
- Ställplatser för husbilar

Företagsetableringar och verksamhetsmark

Karlstad måste locka till sig nya etableringar och för det krävs ett strategiskt arbete med kartläggning och bearbetning av branscher och aktörer som saknas. Utöver det strategiska arbetet behövs tillgång på ändamålsenliga lokaler och tillgänglig verksamhetsmark av olika karaktär och i olika lägen. Finns inte lokaler och mark att tillgå så riskerar viktiga etableringar och därmed arbetstillfällen att gå Karlstad förbi.

Vi väljer att satsa på:

- Ett utvecklat arbete när det gäller proaktiva och strategiska företagsetableringar
- Tillgång till lokaler och verksamhetsmark av olika slag och i olika lägen
- Ökat förvärv av råmark för kommunen

Nya branscher och framtidens jobb

Digitaliseringen är redan här och det innebär att allt som kan digitaliseras kommer att digitaliseras på sikt. Det kommer att ge upphov till många nya branscher och jobb. Kraven på hållbarhet kommer att öka och redan nu ser vi många nya spännande innovationer som är klimatsmarta. För Värmlands del är skogen och besöksnäringen två branscher som är, och av allt att döma kommer att bli än mer, betydelsefulla. Trä används inom allt fler områden och här har vi med klustret the Paper Province en god bas att jobba vidare utifrån. Även klustret Compare inom IT-området är en starkt strategisk partner när det gäller framtida jobb och innovationer. Inom besöksnäringen vill vi utveckla samarbetet inom Karlstadsregionen och Visit Värmland.

Vi väljer att satsa på:

- Nya branscher och framtidens jobb
- Karlstads och Värmlands styrkor inom träindustrin, IT-sektorn och besöksnäringen
- Tillväxt förenat med hållbarhet

Jobb och tillväxt i hela kommunen

Socialdemokraterna kommer att ta fram ett landsbygdsprogram för jobb och tillväxt i hela kommunen. Alla delar av vår kommun har unika förutsättningar som måste ges den näring och stimulans som behövs. Vägar, kollektivtrafik, el, vatten, bredband och kommunal service ska fungera oavsett var du bor. Den kommunala närvaron i kommunens mindre tätorter behöver utökas. Det ska vara enkelt att driva företag på landsbygden och i Karlstads mindre tätorter. Det finns företagare i hela kommunen och det är viktigt att de får samma stöd och hjälp från kommunens näringslivsenhet. I anslutning till Karlstads tätorter finns verksamhetsmark som måste nyttjas till etableringar som annars riskerar att utebli. De LIS-områden (landsbygdsutveckling i strandnära områden) som identifierats måste också planläggas och utvecklas i närtid.

Vi väljer att satsa på:

- Ett landsbygdsprogram för jobb och tillväxt i hela kommunen
- Det ska vara enkelt och självklart att kunna driva företag i våra mindre tätorter
- De gröna näringarna på landsbygden ska stimuleras och utvecklas
- Utökad kommunal närvaro i kommunens mindre tätorter

Livskvalitet och trygghet genom hela livet

I Karlstad ska alla känna sig trygga i vardagen, genom hela livet, och känna tillit till att hjälpen finns när den behövs. Vi lever allt längre och är allt friskare. Det är angeläget att samhället på olika sätt anpassas för detta. Fysisk tillgänglighet i offentliga miljöer ska vara självklar. Kultur- och föreningsverksamhet ska erbjuda ett lockande utbud som stimulerar till ett aktivt seniorliv.

Det behövs stora satsningar på välfärden kommande år, när befolkningen växer snabbt och vi blir fler äldre. Kommuner och landsting måste arbeta både med ökad kvantitet och högre kvalitet. Samverkan måste bli bättre så att människor inte hamnar ”mellan stolarna” i vården. Styrningen ska präglas av tillit. Proffsen ska få vara proffs. Det måste frigöras tid från administrativ uppföljning och kontroll, till vård, omsorg och omtanke.

Barndomen och uppväxtåren går inte i repris

Vi behöver arbeta mer aktivt och medvetet för att öka jämlikheten i uppväxtvillkoren bland barn och unga. Idag finns stora skillnader i inkomster, hälsa, utbildningsnivå, andel familjer med försörjningsstöd mellan bostadsområden. Den kunskapen måste i större utsträckning ha betydelse för hur vi fördelar resurser i kommunen. Särskilt viktigt är det att bryta bostadssegregationen som även leder till skolsegregation.

Det är viktigt att individanpassat stöd sätts in så snabbt som möjligt, när behov uppstår. Det ökar chanserna att bryta ett negativt socialt mönster. Vi prioriterar därför tidiga insatser, exempelvis förskoleteamet Tummen och vill fortsätta pröva och utveckla metoder, där vi ser insatserna som sociala investeringar i barn och unga. Den viktigaste förebyggande insatsen är att klara skolan. Vi vill också se familjecentraler i kommunen, i första hand i områdena Rud, Vålberg, Våxnäs och Kronoparken.

Alltför många barn och unga mår psykiskt dåligt. Vi vill därför satsa vidare på elevhälsan i skolan och pröva fler kompetenser i verksamheten, exempelvis logoped, dietist, arbetsterapeut.

Det är viktigt att säkerställa tryggheten i barns- och ungas utemiljöer och att beakta barnperspektiv i stadsplaneringen, när staden växer.

På fritiden vill vi värna om utbudet av avgiftsfria aktiviteter. Här är fritidsgårdarna en viktig arena. Fler fritidsbanker behövs. 4H-gården kan bli en än viktigare mötesplats mellan människor med olika bakgrund. Vi måste värna om drogfria mötesplatser för ungdomar och säkerställa tillgången till dessa i hela kommunen. Vi behöver också säkerställa jämställda villkor i föreningslivet för flickor och pojkar. Arbetet med de avgiftsfria sommarlovsaktiviteter som anordnas runt om i kommunen behöver utvecklas till att omfatta även övriga skollov.

Vi väljer att satsa på:

- Resursfördelning för ökad jämlikhet och minskad bostadssegregation
- Individanpassat stöd så snart som möjligt när behov uppstår
- Fler kompetenser i elevhälsan
- Trygga utemiljöer för barn och unga

- Avgiftsfria fritidsaktiviteter
- Barnperspektiv i stadsplanering
- Familjecentral i områdena Rud, Vålberg, Våxnäs och Kronoparken
- Fler ”Tummen”-verksamheter
- Avgiftsfria och tillgängliga lovaktiviteter för barn och ungdomar i hela kommunen

Karlstad ska vara Sveriges mest jämställda kommun

Socialdemokraterna är ett feministiskt parti. Det innebär att kvinnor och män ska ha samma rättigheter, möjligheter och skyldigheter på alla livets områden. Det innebär rättigheten att leva i frihet från kränkningar och diskriminering.

Det strategiska jämställdhetsarbetet måste prioriteras upp i kommunen. Bland det första vi ska göra vid ett maktskifte är att inleda ett strukturerat samarbete med Centrum för genusforskning vid Karlstads universitet. Vi behöver genomföra en kartläggning och bygga upp den kunskapsbank med goda exempel, som vi socialdemokrater har avsatt medel till i vårt budgetförslag under flera år.

Osakliga löneskillnader kartläggs och ska inte få finnas. Socialdemokraterna uppmuntrar ett jämställt föräldraskap och det gäller på alla nivåer i kommunen. Vi behöver bli bättre på att ha koncernperspektiv på arbetsgivar- och jämställdhetsfrågor. Det är exempelvis oacceptabelt med endast ett ”nattis”, dvs barnomsorg på obekvämt arbetstid. Kan vårdpersonalen åka kollektivt hem på kvällen? Stämmer tidtabellerna i Karlstadsbuss med arbetstiderna? Här finns mycket att göra. Vi vill utveckla jämställdhetsarbetet genom att starta ett program för jämställdhetsintegrering.

I kommunen gäller nolltolerans mot sexuella trakasserier och kränkningar. Men det ska vara nolltolerans i hela samhället. Vi behöver ta fram en strategi mot nätmobbning och sexuella kränkningar. En bra sex- och samlevnadsundervisningen i skolan är viktig för att ge ungdomar självkänslan att alltid hävda rätten till sin kropp.

Socialdemokraterna garanterar en jämställd representation bland våra förtroendevalda. Vi vill öka kunskapen om genus bland våra förtroendevalda och kommunens medarbetare och säkerställa genusperspektiv i kommunens planering. Verksamheten ska vara jämställd ur ett medborgarperspektiv.

Vi vill pröva jämställdhetsbudgetering i kommunen för att synliggöra skillnader i resursfördelning som kan kopplas till kön. Vi vill inrätta en företagslots som arbetar med kvinnors och ungas företagande.

Vi väljer att satsa på:

- Samarbete med Centrum för genusforskning vid Karlstads universitet
- Kunskapsbank för jämställdhet under kommunstyrelsen
- En strategi mot nätmobbning och sexuella kränkningar
- Jämställd socialdemokratisk representation i nämnder och styrelser
- Utbildning i genusvetenskap för förtroendevalda och medarbetare

- Genusperspektiv i stadsplanering och annan kommunal planering
- Pröva jämställdhetsbudgetering i kommunens resursfördelning
- Inrättande av en företagslots för kvinnors och ungas företagande
- Fler ”nattis” dvs barnomsorg på obekväm arbetstid
- Arbete för att bryta könsstereotypa val i PRAO-verksamheten i skolan

En trygg och meningsfull vardag

Integritet, respekt, självständighet och delaktighet är viktiga värdeord inom äldreomsorg och funktionsstöd. Att bli bemött med respekt och få hjälp och stöd för bibehållen självständighet är en tydlig inriktning för verksamheten.

Många äldre lever ett aktivt liv, men för andra ökar ensamheten. Vi vill bidra till att minska den isolering som kan uppstå. För många är det en trygghet att kunna bo kvar hemma så länge som möjligt. Kontinuiteten i hemtjänsten behöver förbättras, så att äldre oftare möter samma personal. Vi vill också förstärka handledningen i omvårdnadsarbetet. Det är angeläget att vara en attraktiv arbetsgivare och upprätthålla en hög andel utbildad omvårdnadspersonal.

När det inte längre känns tryggt hemma ska det finnas plats på ett äldreboende. Vi är beredda att pröva nya boendeformer, exempelvis olika former av ”mellanboenden” och serviceboenden med viss service och gemensamhetsutrymmen. Fastighetsägarna blir en viktig samarbetspart. Vi är också positiva till olika former av kollektivhus, gärna över generationsgränser.

Nya tekniska hjälpmedel ska tas tillvara för att förbättra både omsorgen och arbetsmiljön. Det är viktigt att det sker på de äldres villkor, både sett till integritet, kunskap och ekonomi.

Vi vill utreda om det är möjligt att erbjuda fixarservice inom IT och teknik. En annan möjlighet kan vara att gymnasieungdomar sommarjobbar med att hjälpa äldre med tekniken i hemmet. Många äldre har svårt att använda digital teknik. Det behövs ett kunskapslyft. Vi vill utreda om vi kan genomföra det i samarbete med pensionärsorganisationer och studieförbund. Vi ser gärna att också övrigt föreningsliv utvecklar sin verksamhet för seniorer och föreslår att kommunen utvecklar någon form av föreningsstöd för seniorverksamhet.

Kosten är viktig för en god hälsa. Maten som erbjuds inom äldreomsorgen ska vara vällagad och välsmakande. Vi är öppna för fler alternativ inom matdistributionen i hemtjänsten.

De servicetjänster som erbjuds inom äldreomsorgen behöver ses över och i större utsträckning individanpassas. Om det till exempel inte är något problem att handla, men för tungt att bära hem kassarna, är det att bära man behöver hjälp med och inte att handla. Det behövs en större flexibilitet i bedömning av behov och utbudet av service inom äldreomsorgen.

Anhöriga är viktiga ”medspelare” i planering och utförande av vård och omsorg eller stöd till personer med funktionsvariationer. Kommunens anhörigkonsulenter är viktiga resurspersoner och ett slags kompetenscentrum för anhörigfrågor. Det är angeläget att de också arbetar konsultativt och bidrar till att förstärka anhörigperspektivet i hela verksamheten. Avlastning och olika former av korttidsplatser ska vara så flexibelt utformade som det är praktiskt och ekonomiskt möjligt.

Vi väljer att satsa på:

- Förbättrad personalkontinuitet i hemtjänsten
- Utvecklat arbete med handledning i omvårdnadsarbetet
- Pröva nya boendeformer, ”mellanboende”, serviceboende och kollektivhus
- Utredda fixarservice inom IT och teknik
- Sommarjobb för gymnasieungdomar med äldre och teknik
- Kunskapslyft inom digitalisering
- Utredda någon form av föreningsstöd för seniorverksamhet
- Ökad flexibilitet och individanpassning av service och tjänster inom äldreomsorgen

Trygghet och tillgänglighet i det offentliga rummet

Vi vägrar acceptera framväxten av ett rädslans Karlstad. Nästan all brottslighet börjar i ungdomsåren. För en liten grupp är detta inledningen till långvarig och allvarlig kriminalitet. Dessa ungdomar behöver fångas upp tidigt för att bryta rekryteringen till organiserad brottslighet. Socialdemokratisk politik ska ge alla möjlighet att välja ett liv utan kriminalitet. Utbildning, missbruksvård och avhoppverksamhet ska finnas som en öppen dörr för den som hamnat snett. Rättsväsendets åtgärder mot brottslighet ska kombineras med satsningar på brottsförebyggande arbete och återanpassning av tidigare dömda.

Vi stödjer Brottsförebyggande Centrum och Brottsofferjouren och behöver utveckla samarbetet för att tillvarata kunskapen på ett mer strukturerat sätt.

Det offentliga rummet ska värnas mot hat och hot. Diskriminering på grund av kön, könsidentitet, etnisk tillhörighet, religion, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder ska motarbetas.

Trygghet och tillgänglighet handlar också om rent fysiska åtgärder. Enkelt avhjälpna hinder ska åtgärdas. Nya bostadsområden ska planeras ur ett tillgänglighets- och trygghetsperspektiv. Ett mål i den fysiska planeringen ska vara att skapa miljöer som gör det enkelt för människor från olika grupper och med olika bakgrund att mötas. Det kan bidra till att skapa en känsla av sammanhang och sammanhållning.

Belysningen måste fungera och det ska tydliggöras att halkbekämpningen är viktigt för att förebygga fallskador. Trygghetscenter behöver få ett mer förtydligt och strategiskt uppdrag. Trygghet ska exempelvis beaktas i kommunens planarbete och vi behöver öka kunskapen om upplevd trygghet och faktisk utsatthet för brott.

Vi välkomnar fler synliga poliser på gator och torg och tvekar inte att möta upp med kommunala ordningsvakter vid behov. Vi stödjer fler övervakningskameror på offentlig plats.

Vi väljer att satsa på:

- Tidigt fånga upp ungdomar på väg in i brottslighet, ”punktmarkera” gängbildningar
- Förbättra belysningen i centrala Karlstad, både på grönytor och gång- och cykelbanor
- Förnyade trygghetsinventeringar i befintliga och nya bostadsområden

- Fler övervakningskameror i förebyggande syfte
- Kommunala ordningsvakter vid behov
- Förtydligt uppdrag för Trygghetscenter och mer strategiskt trygghetsarbete
- Få bort enkelt avhjälpna hinder
- Prioritering av halkbekämpning eftersom det är fallskadeförebyggande
- Fysisk planering som främjar sammanhållning

Trygghet i nära relationer

Våld i nära relationer är ett samhällsproblem som ska bekämpas oavsett vilka relationer det handlar om, vilken sorts våld (fysiskt, psykiskt, ekonomiskt) eller ur vilket sammanhang det uppstår.

Det förekommer i alla typer av parrelationer, oavsett sexuell läggning eller könsidentitet. Det förekommer också mellan föräldrar, barn och syskon. Personer med funktionsvariationer är en särskilt utsatt grupp.

Det kan också vara hedersrelaterat. Karlstads kommun har tagit fram riktlinjer för förskola, grundskola och gymnasieskola mot hedersrelaterat våld och förtryck. I riktlinjerna används Länsstyrelsen i Värmlands definition: ”Hedersrelaterat våld och förtryck skiljer sig från övriga våldformer genom dess kollektiva karaktär, vilket innebär att det kan finnas fler förövare av båda könen och att offren kan vara både kvinnor och män samt flickor och pojkar”.

I Sverige gäller svensk lag. Det innebär att kvinnor har samma rättigheter som män, flickor samma rättigheter som pojkar.

Det är angeläget att säkerställa en systematisk uppföljning av arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck. Riktlinjerna är omfattande och tydliga. Grunden är allas rätt till utbildning och rätten att bestämma över sitt liv och sin kropp.

Karlstads Bostads AB har, på socialdemokratiskt initiativ, infört arbetsmodellen Huskurage, som innebär riktlinjer för att förebygga och agera vid misstanke om våld i hemmet. Vi vill arbeta för att fler fastighetsägare inför den arbetsmodellen. I första Stiftelsen Karlstadshus, där kommunen är delägare.

Vi väljer att satsa på:

- Fortsatt gott samarbete med ideella föreningar
- Strukturerad uppföljning av det förebyggande arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck
- Arbetsmodellen Huskurage införs i Stiftelsen Karlstadshus bestånd

Kultur för ett levande Karlstad

Kultur är en drivkraft för såväl den enskilde individens som samhällets utveckling. I ett demokratiskt perspektiv är det därför viktigt att kulturen är närvarande i alla människors vardag i syfte att frigöra den egna tankens kraft och eget skapande. En blomstrande kultur är en

förutsättning för ett levande och demokratiskt samhälle. Kulturen är en viktig del av välfärden. Investeringar i kultur skapar ett rikare samhälle och banar väg för nya jobb, både inom och utanför de kreativa näringarna.

Kultur finns i många olika former och nya uppstår hela tiden. Det finns lika många åsikter kring kultur som det finns kulturyttringar. Kultur är framför allt en individuell upplevelse som ger njutning, glädje, väcker förundran eller reflektion kring det som pågår i vår omvärld. Oavsett känslor som väcks berörs vi alltid av en kulturupplevelse på något sätt.

Kultur behöver finnas i människors vardag. Vi vill att alla elever ska få ta del av kulturaktiviteter varje läsår. Det kan t ex handla om en teaterföreställning på skolan, ett projekt i samarbete med Kulturskolan, eller ett museibesök. Kontinuerliga kulturbesök av varierande slag bör erbjudas på kommunens vårdboenden. Spännande kulturmöten i vardagen, så som t ex projektet ”Artscape”, fasadbildspel eller olika street art-projekt med lokala konstnärer sänker trösklarna till kulturen och kan på så sätt bidra till att väcka och stärka ett kulturintresse hos en bredare allmänhet. Det ska vara enkelt att hitta till kulturupplevelser, t ex med hjälp av en digital Kulturkarta.

En viktig jämlikhetsfråga är att alla barn ges möjligheter till bra fritidsaktiviteter och till att utöva kultur. Genom estetisk verksamhet tillsammans med andra tränas också sociala färdigheter. En avgiftsfri Kulturskola ger barn och ungdomar möjlighet till kulturskapande, oavsett familjens ekonomi.

Biblioteken ska bidra till läsfrämjande, kunskapsförmedling och fri åsiktsbildning. De erbjuder samvaro och kulturaktiviteter, och bidrar till integration med möjlighet till information på olika språk och möten i ett offentligt rum som är öppet för alla. Vi vill stärka bibliotekens roll i samhället och som ett första steg vill vi att biblioteket på Kronoparken samlokaliseras med fritidsgården och Fröding Arena. Detta är en viktig satsning för Kronoparken, ett ”nav” för sammanhållning, integration och ökad jämlikhet.

Kulturens närvaro i centrum ska tydliggöras genom markerade stråk. Vi är positiva till en utveckling av kvarteret Almen som kulturkvarter. Kulturinstitutioner som Wermland Opera och Värmlands Museum är viktiga för besöksnäringen i Karlstad och Värmland. Genom verksamhet som riktar sig både mot barn och vuxna kan de väcka lust och nyfikenhet för kultur.

Karlstad har ett skolmuseum vars samlingar håller hög klass, men som under senare år har lagts i malpåse. De rika samlingarna har stuvats in i en undanskuffad lokal och det är svårt att få tillträde till lokalerna, vilket naturligtvis leder till att skolmuseet för närvarande har ett mycket litet antal besökare. Ett skolmuseum fyller en viktig funktion. Ett bra skött skolmuseum hjälper inte bara nutidens medborgare att minnas tidigare vedermödor och glädjämne. Det hjälper nutiden att agera mer eftertänksamt inför mötet med framtiden.

Vi väljer att satsa på:

- Alla elever i grundskolan ska få ta del av minst en kulturell aktivitet per läsår
- Avgiftsfri Kulturskola
- Stödande av våra kulturinstitutioner, t ex Wermland Opera och Värmlands Museum
- Öppna Karlstads Skolmuseum för allmänheten

- Samlokalisering av bibliotek, fritidsgård och Fröding Arena på Kronoparken
- Utveckla kvarteret Almen som kulturkvarter
- En digital Kulturkarta
- Kultur i vardagsmiljö
- Fler kulturella aktiviteter skapas
- Utveckling av Kulturstråk i centrum

Fler i rörelse

Kroppen är gjord för rörelse. När vi rör på oss kommer kroppen igång, som en motor. Det leder till att vi blir gladare och mår bättre, både psykiskt och fysiskt. När vi idrottar sover vi bättre och risken för fetma och sjukdomar minskar. Under de senaste åren har hälsoklyftan mellan olika grupper ökat i samhället, där hälsa har blivit en klassfråga. Man kan även se detta om man jämför medellivslängd och bostadsort. I ett välbärgat bostadsområde är oftast medellivslängden högre än i ett utsatt område. Kostnaderna för ohälsan i samhället ökar också. Det finns fler orsaker till detta, men om fler kom i rörelse skulle ohälsan minska. Det ska vara roligt att träna, tävla och röra på sig - idrotten ska få oss att må bra. Idrotten är också en viktig arena för integration. Vi vill inrätta Folkhälsoparker som nya kreativa mötesplatser för rörelse och skapande.

Samtidigt som avgifter inte får utestänga någon från idrotten måste det finnas en god tillgång till ytor och lokaler för idrottsutövande. Den tillgången ska finnas i hela kommunen och därför stödjer vi arbetet med idrottsplatser och allaktivitetshus. Vidare är det viktigt för breddverksamheten, elitidrotten och besöksnäringen att det finns moderna och ändamålsenliga arenor för publika evenemang. Därför är vi drivande när det gäller arenorna på Tingvalla och Sannafältet Sportcenter. Det är viktigt att de första arenorna byggs under den kommande mandatperioden och för det krävs en aktiv samverkan mellan kommunen, föreningslivet och näringslivet. Sannafältets Sportcenter ska också kopplas samman med I2-skogens fantastiska friluftsområde och tillsammans bildar de ett unikt stadsnära idrotts- och rekreativområde.

Vi väljer att satsa på:

- Samverkan med idrottsrörelsen i syfte att hålla nere avgifterna
- Lika möjlighet att utöva idrott för flickor och pojkar
- Att idrotten aktivt rekryterar ledare för en jämn könsfördelning och för en ökad mångfald
- Att idrotten och friluftslivet utvecklar metoder att erbjuda träning för människor som fått fysisk aktivitet på recept
- Utveckla den kostnadsfria drop-in idrotten
- Vidareutveckla Karlstads idrottsskola
- Inrätta Folkhälsoparker
- Allaktivitetshus runt om i kommunen och prioriterar i första hand Skåre och Edsvalla
- Huvudregeln är att det ska byggas fullstora hallar när skolor nybyggs eller totalrenoveras
- Ytor och lokaler för spontanidrott, lek, motion och organiserad idrott när nya bostadsområden planeras och befintliga förtätas
- Löparslingor anordnas i centrala staden
- Vi vill se Tingvalla och Sannafältet Sportcenter realiserar och de första arenorna ska stå klara under den kommande mandatperioden.

Föreningsliv på lika villkor

Socialdemokraterna vill att alla ska ha möjlighet att delta i föreningslivet på sina villkor – precis som det ska vara i den svenska modellen. Alla barn och unga ska ha rätt att få delta i bra fritidsaktiviteter oavsett föräldrarnas ekonomi. Därför är det viktigt att avgifterna är låga, så att inte möjligheten till bra fritidsaktiviteter blir en klassfråga. Det ska inte heller finnas några barriärer som utestänger någon från att delta. Alla ska ha samma rätt och samma värde, där kön, könsidentitet, ålder, etnicitet, religion, funktionsnedsättning eller sexuell läggning inte spelar någon roll. Vi strävar efter ett föreningsliv utan fördomar och diskriminering, där barn och unga kan växa och utvecklas i en trygg miljö och där deltagandet bygger på lust och glädje.

Vilka aktiviteter vi väljer på vår fritid ändrar sig över tid. Exempelvis ser vi att allt fler ungdomar idag intresserar sig för e-sport. Det är viktigt att ungdomar ges möjlighet att pröva olika aktiviteter, samt kunna påverka utbudet.

Vi väljer att satsa på:

- Att resurserna fördelas jämt mellan könen
- Etablera fler Fritidsbanker i kommunen där man kan låna idrottsprylar gratis
- Samlokalisering av bibliotek, fritidsgård och Fröding Arena på Kronoparken
- Pool av extratjänster för föreningslivet
- Utredda möjligheten att etablera en e-sportlokal i Karlstad

Utveckla Skutbergets friluftsområde

Skutberget är en pärla och oas vid Vänerns strand som förtjänar fler besökare, både karlstadsbor och turister. En större översyn pågår med bland annat en vision för hela området. Friluftsdelen ska fräschas upp och utbudet förstärkas för barn och unga. Ett kommunalt naturreservat ska inrättas på delar av området. Socialdemokraterna vill att det ”gröna” Skutberget sköts av kommunen och att en ny serviceanläggning byggs och drivs i kommunal regi.

Serviceanläggningen ska innehålla ombytesmöjligheter, dusch, bastu, toaletter, information om spår, leder, badplatser, grillplatser och andra aktiviteter på området. Det kan även med fördel anläggas ett utegym i anslutning till serviceanläggningen.

Vi väljer att satsa på:

- Utveckla Skutberget

Hållbar utveckling

I enlighet med FN:s mål i Agenda 2030 om att bekämpa klimatförändringen strävar vi Socialdemokrater lokalt efter att kommunkoncernen ska vara fossilfri till år 2030. Vidare vill vi att resandet med kollektivtrafik ska öka med minst tre procent per år och att stadsdelar ska planeras hållbart och behovet av olika former av bostäder tillgodoses.

Vi har en vision att Karlstad år 2030 är en viktig aktör som tar ansvar för kommande generationer. Det sker genom ett klokt utvecklingsarbete, där alla kommuninnevånare ges möjlighet att vara delaktiga. För att ta ansvar för morgondagen krävs förändringar i både produktions- och konsumtionsmönster. Det krävs en ökad grad av återvinning, återbruk och minskad användning av kemikalier. Det krävs också en förstärkt strategisk styrning av kommunens miljöarbete. Vi socialdemokrater är beredda att ta ansvar för en hållbar utveckling, både lokalt i kommunen men även globalt genom samverkan med andra aktörer. Lokalt ska vi fortsätta att investera i miljövänlig fjärrvärme, stödja återbruk, utöka återvinning av matavfall för biogasproduktion, helt övergå till fossilbränslefri kollektivtrafik och prioritera gång-, cykel- och kollektivtrafik i samhällsplaneringen. Det pågår en planering för hur Tingvallastaden skall utformas för att möta framtiden, en central fråga är hur trafikflödena skall ledas. Här gäller det att vara visionär. Den förändring som görs kommer att påverka centrala Karlstad i årtionden framöver. Utmaningen vi står inför är att skapa ett samhälle som bygger en hållbar framtid för alla och för kommande generationer.

Vi väljer att satsa på:

- Utveckling av den cirkulära ekonomin i Karlstad
- Information om hur invånare och företag kan minska sitt avfall
- Kommunens upphandlingar skall ske utifrån ett Agenda 2030 perspektiv
- Utvecklande av en arbetsmetod där kommunens innevånare görs delaktiga i arbetet med ett Hållbart Karlstad

Gröna Karlstad

Ny forskning har visat att allt fler stressrelaterade sjukdomar kommer av att människan alltmer sällan får uppleva tystnad eller natur. Vid förtätningen av Karlstad måste krav ställas på planering av gröna ytor och promenadstråk längs vattnet. Vi måste värna om sådana gröna områden vi har i nära anslutning till centrum och utveckla grönområden utanför staden. Naturen med sin mångfald ger möjlighet till avkoppling, rekreation och motion. Alla barn måste få tillgång till naturnära miljöer. Forskning visar att barn som leker i en naturpräglad variationsrik utomhusmiljö är bättre på att koncentrera sig än de barn som vistas i en mer naturfattig miljö. Vi slår vakt om levande miljöer och skyddar våra naturtillgångar såsom vattenresurser, värdefull natur och kulturmiljöer. Södra delen av Klarälven är ett av två deltaområden i Sverige som fortfarande nybildas. Våtmarkerna och lövskogen i deltat måste skyddas för eftervärlden. Arbetet med naturreservatet måste därför slutföras. Alla, nu och i framtiden, ska kunna njuta av Karlstads vattennära läge, Klarälven och Väneren, och det utbud det möjliggör. Naturgrus är en ändlig resurs med stor betydelse för vattenförsörjningen, därför måste användningen begränsas så långt som det är möjligt. Ett bra ersättningsmaterial är krossat berg. Under de senaste åren har ett flertal

ansökningar om utökning, ny etablering, av bergtäkter gjorts. Avigsidorna med bergtäkterna är att de kan ha stor påverkan på miljön och närboendes livskvalité. Det är därför extra viktigt att kommunen beaktar samtliga risker vid utredningar kring bergtäkter.

Vi väljer att satsa på:

- Fler gröna ytor och stråk görs tillgängliga för promenader längs Klarälven och Väneren
- Stärkt skydd av våra naturtillgångar såsom vattenresurser, värdefull natur och kulturmiljöer

Bostäder åt alla

Bostadsbristen är ett samhällsproblem som måste bekämpas. Det måste finnas bostäder åt alla. Vi vill se förtätningar i befintliga bostadsområden, vi vill se fler bostäder i våra mindre tätorter och på landsbygden och vi vill se en helt ny modern och hållbar stadsdel i Karlstad. Våra bostadsområden ska innehålla bostäder av olika storlekar, prisklasser och upplåtelseformer. Vi vill se fler hyresrätter, bra bostäder för äldre, studentbostäder, klimatsmarta hus genom en ökad andel trähusbyggnation, blandade bostadsområden med både villor, radhus och flerfamiljshus. Det är hög tid att knäcka bostadssegregationen som leder till skolesegregation och ökad ojämlikhet. Människor med olika bakgrund behöver mötas i vardagen. Vi måste bygga mer medvetet och genomtänkt, blandat, tryggt och framtidsinriktat. Förtätning måste ske så att den kommunala servicen i området beaktas. Värmland är ett skogslän och vi måste öka andelen bostadshus med träkonstruktion. Det är bra för miljön och dessutom billigare produktion och kortare byggtid. Som tidigare står vi upp för den kommunala bostadsgarantin för studenter. Vårt kommunala bostadsbolag, KBAB, ska bygga mera och i hela kommunen.

Vi väljer att satsa på:

- Förtätning i befintliga bostadsområden och fler bostäder i våra mindre tätorter
- Knäck bostadssegregationen som leder till skolesegregation och ökad ojämlikhet
- Ökad andel bostadshus med träkonstruktion
- Bra och trygga bostäder för äldre
- Återinförande av den kommunala bostadsgarantin för studenter

En ny grön hållbar stadsdel

Karlstad växer. Vi föreslår att det under mandatperioden i dialog med karlstadsborna utreds var vi kan etablera en helt ny, modern och hållbar stadsdel. En grön stadsdel med ekologisk profil och med en god boendemiljö. I en grön stadsdel finns bland annat boendeformer med en hög grad av självförsörjningsgrad på energi och förskolor och skolor som har en miljöprofil. Nya hus ska byggas med lågenergimetoder och energiförbrukning nära noll. Träbyggnation är prioriterat. Stadsdelen utformas så att behovet av transporter minskar. Parkeringsplatser anordnas under marken eller utanför bebyggelsen. Väl fungerande kollektivtrafik är en självklarhet med snabba förbindelser till centrum. I området finns också möjligheter till gemensamma odlingsytor. Barn-

och genusperspektiv ska beaktas. Det ska också finnas platser där olika generationer och kulturer kan mötas.

Vi väljer att satsa på:

- Under mandatperioden utreds i dialog med karlstadsborna var en grön stadsdel kan etableras

Kommundelar och tätorter

Karlstads kommun har flera livaktiga tätorter som är viktiga för kommunens utveckling. En fortsatt utbyggd kollektivtrafik är en hörnsten till en fortsatt positiv utveckling i de olika kommundelarna. Naturliga mötesplatser är ofta något som saknas utanför Karlstads centrum i dagsläget. Samlingslokaler är därför väldigt viktiga för att kommunen skall kunna ha en levande landsbygd. Byalag har ofta en väldigt stor betydelse för ett väl fungerande lokalsamhälle.

Kommunen har prövat dubbel markanvisning för att stimulera byggande utanför tätorten. Vi vill utveckla det arbetet ytterligare. Det är angeläget att pröva alla möjligheter för att få till ”flyttkedjor” också i kommunens mindre tätorter. Då krävs ett utbud av olika former av bostäder. Vi vill också undersöka möjligheterna till förtätning runt de olika tätorternas ”centrum”.

Eko- och naturturism kan med fördel utvecklas i de olika ytterområdena och på landsbygden.

Äldre detaljplaner för fritidshusbebyggelse behöver revideras och anpassas till dagens behov.

Vi inför fria medel, 1 miljon vardera, till Alster-Skattkärr, Edsvalla, Molkom, Skåre, Ulvsby, Vålberg och Väse. Pengarna ska användas till satsningar som kommer så många som möjligt till del och höjer attraktiviteten i områdena. Medborgarna i varje område erbjuds att själva organisera hur de ska använda pengarna. Befintligt föreningsliv är en viktig grund.

Vi väljer att satsa på:

- Verka för utbyggd kollektivtrafik till Vålberg, Molkom, Väse, Skattkärr
- I dialog med lokala aktörer, skapa samlingslokaler i våra mindre tätorter
- Allaktivitetshus runt om i kommunen och prioriterar särskilt Skåre och Edsvalla
- Stödja lokala byalag
- Utveckling av arbetet med dubbel markanvisning
- Genomföra förtätningsstudier i de mindre tätorternas centrum
- Revidering av äldre detaljplaner för fritidshusbebyggelse och möjliggörande av permanentbostäder
- Bra belysning och trygga utomhusmiljöer vid affärer, kommunala verksamheter och grönytor

Hållbara kommunikationer

Transporter är den dominerande källan till kväveoxider där människor vistas. Cancerogena partiklar från avgaser, däck- och vägslitage är en annan växande hälsorisk. En ökad cykelanvändning skapar bättre förutsättningar för en tystare, hälsosammare och en mer levande stadsbild. Därför är det viktigt att underlätta för Karlstads innevånare att använda cykeln i större

utsträckning. När vi använder cykel bidrar vi till minskade avgasutsläpp och därmed bättre luftkvalitet, lägre utsläpp av koldioxid, minskat trafikbuller och fridfullare gatumiljö, minskad trängsel på gatorna, säkrare trafik och ett attraktivare Karlstad.

Vi väljer att satsa på:

- Sammanhängande cykelstråk som är väl underhållna året runt
- Välmarkerade cykelvägar
- Säkra cykelparkeringar, gärna under tak
- Cykelvägar med god belysning

För att nå målet om en ökning av resandet med kollektivtrafik krävs fortsatta satsningar på busstrafiken. Det gäller både centrala Karlstad och trafiken till och från våra mindre tätorter. Kollektivtrafiken är viktig för miljön, jämlikheten och tillväxten. För att få fler att välja bussen framför bilen är turtäthet och restid de allra viktigaste faktorerna. Vi socialdemokrater är positiva till den nya snabbusslinjen Karlstadsstråket som initialt kommer att trafikera sträckan Rud-Stora Torget. Det är en viktig framtidssatsning och vi ser gärna en utbyggnad av nästa etapp under den kommande mandatperioden. Det är positivt att Karlstad planerar för fler trafik Korsningar med bussprioritering och särskilda bussfiler på hårt trafikerade vägar. Karlstad ska fortsatt ligga i framkant nationellt när det gäller digitala tjänster inom kollektivtrafiken och den samlade kundnöjdheten.

Vi väljer att satsa på:

- Ökad turtäthet och kortare restider i hela kommunen
- Fortsatt utbyggnad av snabbusslinjen Karlstadsstråket
- Bussfiler på hårt trafikerade vägar och bussprioritering i fler trafik Korsningar
- Digitala tjänster inom kollektivtrafiken

2030 kommer bilen fortfarande att ha en viktig roll i transportsystemet. Med största sannolikhet har de flesta en fossilfri framdrift. Vår uppgift blir att minimera avigsidorna i form av olyckor, trängsel, luftföroreningar och buller. Bilpooler är något som kommer mer och mer och för att stödja denna utveckling måste speciella parkeringsplatser för bilpoolerna inrättas. Det ska vara enkelt att leva utan bil i Karlstad.

Vi väljer att satsa på:

- Bilpooler skall prioriteras och få god tillgång till lämpliga p-platser
- Ett parkeringsledningssystem införs i centrala Karlstad
- En fördjupad resevaneundersökning genomförs till stöd för den framtida planeringen
- Infartsparkeringar med direktbuss till centrum utvecklas
- En samverkan mellan parkeringshusägare, centrumhandeln och Karlstads kommun utvecklas för att tillgodose behovet av parkering

Ansvar för morgondagen

För att kunna göra skillnad i klimat- och miljöfrågor är en förändring av attityder oerhört viktig. Det handlar om vår livsstil och vår konsumtion. Attitydförändringsarbete är mest lyckat om det börjar tidigt. Det går att åstadkomma stora förändringar genom att människor tar ett klimatansvar i sin vardag. För att förändra konsumtion och levnadsmönster måste konsumenterna få bättre information, till exempel om matens innehåll, näringsvärde och ursprung. I våra bostadsområden och på våra arbetsplatser kan vi tillsammans med andra göra stor skillnad. Det ska även vara enkelt att källsortera, handla rättvisemärkt och få information om hur och var man kan påverka miljön positivt. Farliga kemikalier i vår närmiljö innebär en stor hälsofara och är ett hot mot vår miljö. Inte minst viktigt är att minska miljö- och hälsoriskerna i barnens offentliga miljöer. Vi vill arbeta för att alla risker med kemikalier minimeras och kontrollen effektiviseras. Karlstads kommun är en Fair Trade City, vilket innebär att Fair Trade-varor ska köpas när det är möjligt. Genom att bygga mer i trä tar vi ett tydligt ansvar för framtiden. Trä är en fantastisk resurs, flexibelt, starkt, lätt och hälsosamt men framförallt ur miljöaspekten ett mycket viktigt byggmaterial. Det går åt mindre energi vid själva byggandet men viktigast är att trä binder koldioxid och är förnybart.

Vi väljer att satsa på:

- Underlätta för den enskilde att göra miljövänliga val i vardagen
- Kemikalierisker i den offentliga miljön skall minimeras
- Vid kommunens upphandlingar skall krav på Fair Trade-varor i möjligaste mån ställas
- En träbyggnadsstrategi som inte bara omfattar bostäder tas fram

Demokrati och delaktighet

Demokrati är friheten att få uttrycka sin mening, kritisera, upplysa och bilda opinion, liksom rätten och den praktiska möjligheten att tillsammans med andra forma framtiden. Idag ser vi att populismen, främlingsfientligheten och demokratiföraktet ökar. Vi vill arbeta mer medvetet med demokratifrågor och delaktighet samt utveckla formen för beslutsfattandet och kontakten med medborgarna.

Vi vill skapa jämlika förutsättningar för att aktivt kunna delta i samhällslivet. En förutsättning för allas deltagande är framför allt arbete, bostad och fungerande välfärd såsom sjukvård, socialtjänst, skola, kultur och fungerande tillgänglig kollektivtrafik. Utan en sådan samhällsbas kan inte Karlstad utvecklas i den demokratiska riktning vi socialdemokrater eftersträvar.

Vi måste aktivt arbeta med att minska avståndet mellan medborgarna och de förtroendevalda. Vi har parlamentarisk demokrati där de politiska partierna har en viktig roll i kontakten med medborgarna. Tyvärr försvagas de politiska partierna och kommunen tar allt mer över dialogen med medborgarna. Vi socialdemokrater vill ändra på den utvecklingen. Det är viktigt att lyfta fram de politiska partiernas roll i den parlamentariska demokratin. De politiska partierna bör ges en tydligare roll i samband med kommunens medborgardialoger. Vi är också positiva till att pröva med vissa öppna möten i nämnderna och olika former av ”snacka med politiker”-möten.

Vi väljer att satsa på:

- Ökat valdeltagande är alltid ett mål för Socialdemokraterna
- Konceptet med medborgardialog ska utvecklas genom att ”Medborgarnas frågestund” införs vid några sammanträden med kommunfullmäktige varje år
- De politiska partierna ges en tydlig roll i samband med medborgardialoger.
- Minst ett öppet sammanträde per termin och nämnd.
- Pröva olika varianter av ”snacka med politiker”-möten
- Utvecklad information om kommunens verksamhet på olika språk, samt lätt svenska

Mänskliga rättigheter

Mänskliga rättigheter bygger på principen om alla människors lika värde. FN:s allmänna förklaring handlar om medborgerliga och politiska rättigheter, ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter. Med utgångspunkt i den allmänna deklARATIONEN har fler konventioner tagits fram som särskilt fokuserar på vissa grupperns rättigheter. Exempel är konventionen om avskaffande av all slags diskriminering av kvinnor (CEDAW), konventionen om barnets rättigheter (CRC), som föreslås bli svensk lag 1 januari 2020, och konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättningar (CRPD). Vi socialdemokrater vill att kommunen utvecklar ett strukturerat arbete för mänskliga rättigheter. SKL (Sveriges kommuner och landsting) har tagit fram en plattform för policy- och verksamhetsutveckling. Socialdemokraterna ska vara drivande i dessa frågor. Botkyrka är ett gott exempel som kan användas som förebild. Vi accepterar ingen form av diskriminering.

Vi väljer att satsa på:

- Strategiskt och strukturerat arbete för mänskliga rättigheter (FN:s konventioner)
- Barnrättsperspektivet ska synliggöras i kommunens styrdokument
- Proklamera Karlstad för en kommun fri från diskriminering

Integration och mångfald

Karlstad välkomnar nya medborgare. Många har flytt från krig och förföljelse. Vi ska göra vårt bästa för en snabb integration i vårt Karlstad. Alla som bor här har både rättigheter och skyldigheter. Det är viktigt att språkundervisning och introduktion till vårt samhälle sker så snabbt som möjligt. Vi ser också en stor och viktig utmaning i att stimulera fler kvinnor med invandrarbakgrund att delta i arbets- och samhällsliv. Vi behöver förbättra informationen om vårt svenska välfärdssystem. Här i Sverige förvärvsarbetar både kvinnor och män och bidrar till familjens försörjning och sin egen ekonomiska självständighet. Det är angeläget att hitta vägar för att stimulera entreprenörskap i de här grupperna. Att kunna erbjuda microlån i samarbete med aktörer på finansmarknaden (existerande banker och andra långivare) vore värdefullt.

Vi väljer att satsa på:

- Säkerställa att språkundervisning och introduktion i vårt samhälle sker så snabbt som möjligt.
- Stimulera kvinnor med invandrarbakgrund att delta i arbets- och samhällsliv
- Hitta vägar för kommunen att kunna stödja utvecklandet av microlån

Karlstads kommun

Attraktiv arbetsgivare

Alla anställda i kommunens förvaltningar och bolag arbetar på uppdrag av medborgarna. Varje medarbetares insats är av stor betydelse för medborgarnas syn på kommunen och upplevelse av kvalitet i verksamheten. Karlstads kommun ska därför erbjuda goda anställningsvillkor, goda utvecklingsmöjligheter och en arbetsmiljö och arbetsorganisation som främjar hälsa, prestation, trivsel och förnyelse. Karlstads kommun ska vara en förebild för andra arbetsgivare, ett gott exempel, med arbetsplatser som också erbjuder hög delaktighet och förtroende för de anställda. Vi vill säkerställa ett förebyggande och systematiskt arbetsmiljöarbete och se till att fler orkar arbeta fram till sin pensionering. Vi står fast vid målet om minst 96 procent i frisktal och vill arbeta mer med exempelvis förebyggande sjukskrivning enligt den så kallade Torsbymodellen.

Ett gott jämställt ledarskap ska prioriteras.Handledning och ledarskapsutveckling är viktiga områden. Idag genomgår många kvinnor en chefsutbildning inom kommunen men för få tar steget att bli chef. Det vill vi ändra på. Vi vill att antalet kvinnor och män i chefsposition ska vara jämställt. Vidareutbildning och kompetensutveckling är självklara, såväl för medarbetare som för ledare.

Kompetensförsörjning är en av de största samhällsutmaningarna. Vi behöver också öka mångfalden bland kommunens anställda. Karlstads kommun ska därför arbeta med validering, praktik och lärlingsplatser. Alla medarbetare ska ha en god introduktion med en god kunskap om kommunens verksamhet som politisk styrd organisation och samverkan med de fackliga parterna.

Vi Socialdemokrater vill se jämlika och jämställda arbetsförhållanden. Principen om lika lön för likvärdigt arbete kompromissar vi inte med. Likvärdig friskvård, liksom fria arbetskläder där arbetet så kräver, ska gälla i hela kommunkoncernen. Jämställt uttag av föräldraledighet ska uppmuntras. Normen ska vara att alla erbjuds en heltidsanställning och en sammanhållen arbetstid på åtta timmar per dag.

Vi vill att kommunen ska hålla sig uppdaterad på den senaste arbetslivsforskningen för att finna inspiration och stöd inom områden som arbetsmiljö, arbetsorganisation, arbetsrätt och arbetsmarknad.

Vi väljer att satsa på:

- Säkerställa generationsväxlingen genom att ta tillvara personalens kompetens
- Alla arbetsplatser skall vara tillgänglighetsanpassade
- Skapa extratjänster med de statliga avsatta medlen
- Kommunen har heltid och tillsvidareanställning som norm
- Arbeta aktivt för att delade turer tas bort
- Arbeta aktivt för att få upp frisktalen till minst 96 procent
- Jämställd fördelning av män och kvinnor på chefspositioner
- Andelen anställda med utomnordisk bakgrund ska öka och spegla befolkningen bättre
- Fria arbetskläder där arbetet så kräver

- Uppmuntra ett jämställt uttag av föräldraledighet
- Säkerställa ett förebyggande och systematiskt arbetsmiljöarbete

Bolagskoncernen

Karlstads kommun har en omfattande bolagssektor som hanterar viktiga välfärdsverksamheter och som förvaltar stora tillgångar. Exempel på helägda kommunala bolag är Karlstads Bostads AB, Karlstads Energi AB och Mariebergsskogen AB. Det är viktigt att även bolagssektorn har en tydlig politisk styrning och att verksamheten bidrar till att uppfylla kommunens strategiska målsättningar. Att alla har tillgång till exempelvis bostäder och bredband är en jämlikhetsfråga av yttersta vikt, och för att nå målet om ett fossilfritt Karlstad ser vi gärna att en biogasanläggning etableras.

Socialdemokraterna är även positiva till att kommunen äger bolag tillsammans med andra offentliga eller privata aktörer om det medför en tydlig samhällsnytta. Inom bolagssektorn ska en så stor öppenhet som möjligt råda.

Vi väljer att satsa på:

- En aktiv styrning av bolagssektorn så att den medför samhällsnytta och bidrar till att uppfylla kommunens strategiska målsättningar
- Att säkerställa att bolagen ligger i framkant när det gäller utveckling inom respektive ansvarsområde
- Att KBAB på sikt ska bygga minst 200 lägenheter per år samt verka för nyproduktion i våra ytterområden
- Att KBAB ska arbeta för att utveckla Karlstad som studentstad
- Att KBAB ska vara ett föredöme avseende socialt ansvarstagande, integration och mångfald
- Utredda möjligheterna för en gemensam avfallshantering i Värmland
- Uppmuntran och stöd till initiativ som leder till ökad produktion av förnyelsebar energi
- En välutbyggd infrastruktur för laddning av elfordon
- Fortsatt utveckling av Mariebergsskogen, Karlstads Stadspark, som ett populärt besöksmål med fritids-, natur- och kulturverksamhet
- Verka för ett breddat ägande av flygplatsen samt utveckla mer verksamhet i anslutning till flygplatsen
- Ett välutbyggt stadsnät för att öka tillgång och kapacitet av bredband